

Ierosināta lieta par prokuroru atlīdzības apmēra noteikšanu

2017. gada 2. maijā Satversmes tiesas 4. kolēģija ierosināja lietu „Par Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4. panta devītās daļas un 6.¹ panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 83. un 107. pantam”.

Apstrīdētās normas

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma (turpmāk – Atlīdzības likums) 4. panta devītā daļa: „Tiesneša mēnešalgu nosaka, to piesaistot valsts tiešās pārvaldes iestādes augsti kvalificēta jurista mēnešalgai ar attiecīgu koeficientu. Prokurora mēnešalgu nosaka, to piesaistot rajona (pilsētas) tiesas tiesneša mēnešalgai ar attiecīgu koeficientu.”

Atlīdzības likuma 6.¹ panta pirmā daļa: „Rajona (pilsētas) tiesas tiesneša mēnešalgu nosaka, to pielīdzinot valsts tiešās pārvaldes iestādes juridiskās struktūrvienības vadītāja mēnešalgas maksimālajam apmēram (12. mēnešalgu grupa) saskaņā ar šā likuma 3. pielikumu.”

Augstāka juridiska spēka normas

Satversmes 83. pants: „Tiesneši ir neatkarīgi un vienīgi likumam padoti.”

Satversmes 107. pants: „Ikvienam darbiniekam ir tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu, kas nav mazāka par valsts noteikto minimumu, kā arī tiesības uz iknedēļas brīvdienām un ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Latvijas Republikas ģenerālprokurora pieteikuma. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka, piesaistot prokurora mēnešalgu rajona (pilsētas) tiesneša mēnešalgai, kas attiecīgi piesaistīta valsts tiešās pārvaldes iestādes juridiskās struktūrvienības vadītāja mēnešalgai, nav ņemtas vērā atšķirības šo amatu statusā, funkcijās un atbildībā.

Satversmes 83. pantā tiesnešiem noteiktās neatkarības garantijas esot attiecināmas arī uz prokuroriem, jo prokuratūra ir tiesu varas institūcija. Savukārt no Satversmes 107. panta izrietot prasība nodrošināt prokuroriem tādu atalgojumu, kas atbilst viņu veiktajam darbam.

Atlīdzības likuma mērķis esot panākt līdzvērtīgu pieeju amata atlīdzības noteikšanā valsts un pašvaldību institūcijās nodarbinātajiem. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka ar vairākiem grozījumiem Atlīdzības likumā valsts pārvaldes darbinieku faktiskais atalgojums esot paaugstinājies, bet prokuroru atalgojuma reālā vērtība viņu pilnvaru laikā – samazinājusies. Tādējādi esot izjaukta iepriekš Atlīdzības likumā pastāvējusī vienotā pieeja atalgojuma noteikšanā, un apstrīdētās normas vairs neatbilstot Satversmes 83. un 107. pantam.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2017. gada 3. jūlijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2017. gada 2. oktobris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv

67830737, 26200580